

Asia: LVM/1770/03/2016

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi maantielain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esityksestä

Lakiesitys on sisällöltään huomattavasti laajempi kuin nykyinen maantielaki. Valtakunnallisen ja maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun ottaminen mukaan lakiin on merkittävä sisältö- ja tehtävälaajennus, mikä vaikuttaa keskeisesti uusiin maakuntiin ja niiden toimintaan. Tulevien maakuntien tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota liikennejärjestelmäsuunnitteluun, aluekehittämiseen ja maakuntakaavoituksen yhteensovittamiseen. Keski-Suomen kauppakamari huomauttaa, että tämä edellyttää riittävien resurssien varaamista toimintaan.

Ehdotettu nimikkeen muuttaminen laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä on perusteltu. Esityksestä jää kuitenkin kuva, että tienpidon ohjaukseen muodostuu lisäbyrokratiaa, joka heikentää alan tuottavuuden kehittymistä. Keski-Suomen kauppakamari painottaa, että tienpitotehtävien siirto maakuntiin ei saa haitata elinkeinoelämän kokonaisvaltaista huomiointia väylänpidossa.

Huomionne lain 1 lukuun Yleiset säännökset

Maanteiden luokittelu niiden liikenteellisen merkityksen mukaan pääteiksi ja muiksi maanteiksi sekä lakiehdotukseen sisältyvä maanteiden palvelutason määrittely on hyvä. Valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon kuuluvilta pääteiltä edellytettävä yhtenäinen ja korkea pitkämatkaisen liikenteen palvelutaso on hyvä perusta maan tärkeimpien teiden, kuten valtatie 4 kehittämiselle.

Huomionne lain uuteen 1 a lukuun Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman osana oleva 10-12 vuoden rahoitus- ja toimenpideohjelma tekee maan liikennepolitiikasta nykyistä pitkäjänteisempää, mikä on Keski-Suomen kauppakamarin mielestä hyvä asia. Tulevien maakuntien tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota liikennejärjestelmäsuunnitteluun, aluekehittämiseen ja maakuntakaavoituksen yhteensovittamiseen. Keski-Suomen kauppakamari huomauttaa, että tämä edellyttää myös riittävien resurssien varaamista toimintaan.

Huomionne lain uuteen 1 b lukuun Valtion ja maakunnan välinen suhde

Yhteistyöalueiden ohella tulisi myös yksittäisillä maakunnilla olla mahdollisuus vastata alueensa tienpidosta sekä vaikuttaa tienpidon ja liikenteen alueellisiin liikenneinvestointeihin, teiden kunnossapitoon ja tienpidon sopimuksen sisältöön. Valtion erillisrahoitus ja tienpidon valtio-ohjaus saavat aikaan sen, että uusien maakuntien päätösvalta uhkaa jäädä vähäiseksi. Tienpidon yhteistyöalue voitaisiinkin lakiesityksessä korvata esimerkiksi termillä tienpidon toiminta-alue, joka tarkoittaisi joko yksittäistä maakuntaa tai useamman maakunnan muodostamaa yhteistyöaluetta.

Huomionne lain 2 lukuun Maantien suunnittelu

Palvelutasojattelun ja muiden teiden suunnittelun perusteiden ottaminen mukaan lakiin on perusteltua ja kannatettavaa.

Huomionne lain uuteen 9 lukuun Maakuntaudistuksen voimaansäätöön liittyvät siirtymäsäännökset

-

Huomionne lain muihin lukuihin (luvut 3-7)

-

Muut huomiot

Esityksessä sanotaan, että laissa tarkennettaisiin peruslähtökohtia maanteiden kehittämisen, rakentamisen ja kunnossapidon osalta. Tavoitteena olisi varmistaa, että maanteillä tarjottava palvelutaso olisi liikenteelliseltä merkitykseltään samanlaisilla verkon osilla valtakunnallisesti yhtenäistä ja tasapuolista sekä vallitsevien asiakastarpeiden mukaista. Keski-Suomen kauppakamarin mielestä maantielain uudistuksessa tulisi myös ottaa huomioon pysäköinti- ja levähdysalueiden liittämistä toimialan jo toimiviin yksiköihin. Ehdotus perustuu tienpitäjän ylläpitämien pysäköinti- ja levähdysalueiden alueiden vähenemiseen sekä tienkäyttäjän haluun pysähtyä palvelujen pariin palveluköyhien (ei WC:tä, ei roskista) tien varren pysäköinti- ja levähdysalueiden sijaan. Pysäköinti- ja levähdyspaikkojen suunnittelu ja keskittäminen olemassa olevien pysähtymispalvelujen infran päälle toisi myös kustannushyötyjä: näiden alueiden investoinnit ovat kalliita erityisesti raskaan kaluston sekä alueiden ylläpidon kannalta.

Sakkara Viivi
Keski-Suomen kauppakamari